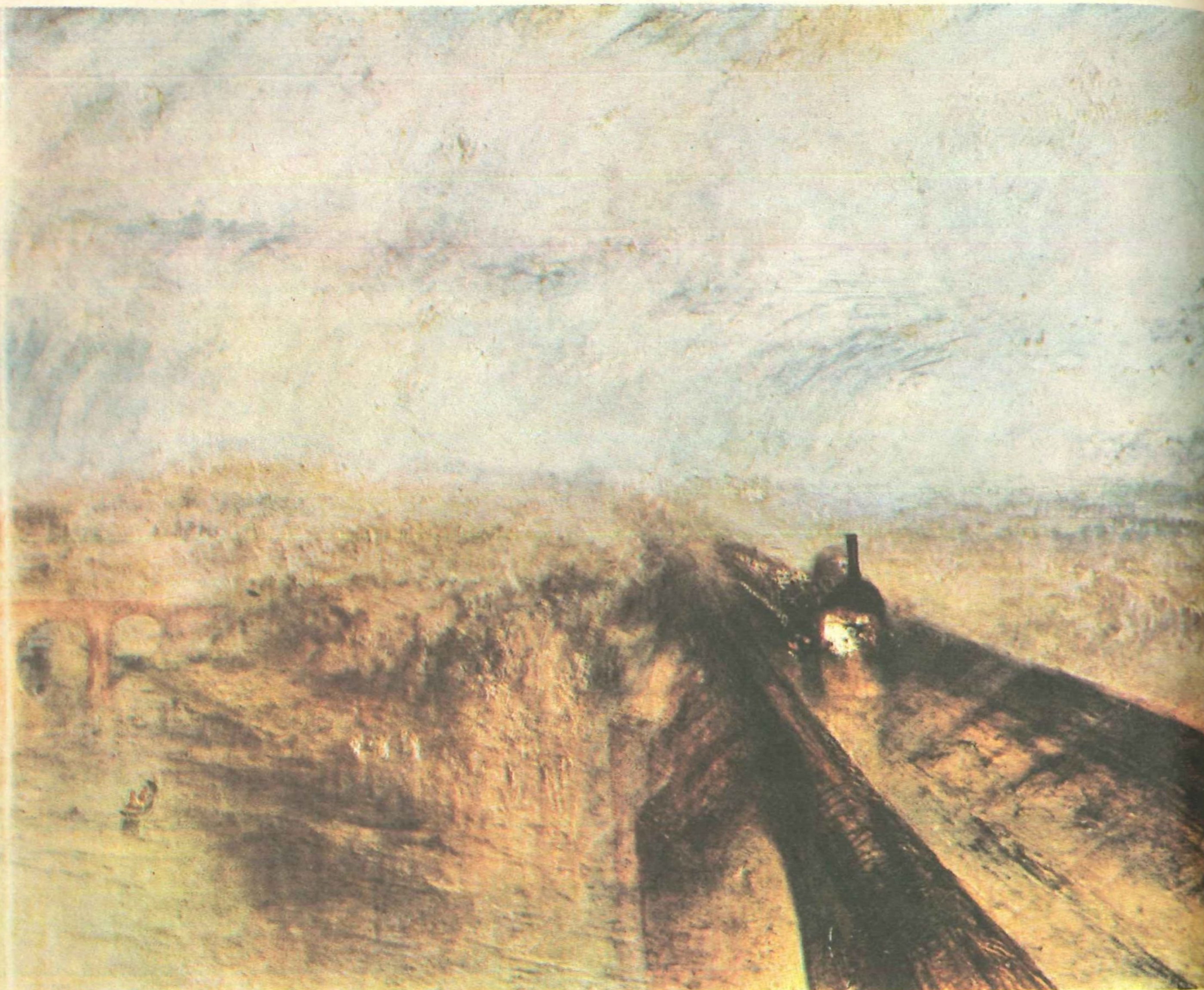
kisdobos

1989. ÁPRILIS



KISDOBOS KÉPTÁR



1775-től 1851-ig Angliában élt képtárunk festményének alkotója **William Turner**(törner). Tájképeket, ködös tengert, háborgó eget szeretett festeni. 1844-ben állította ki **Eső, gőz és sebesség** című képét. A sejtelmes, végtelen víz és ég hátteréből az új korszak csodája tör elő: a gép.

Milyen érdekes, hogy csaknem ebben az időben köszöntötte hasonlóan lelkesen a mozdonyt, a vasutat a mi Petőfi Sándorunk is! A képet a londoni Nemzeti Galéria őrzi.

Kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetsége lapja a 6–10 éveseknek. XXXVIII. évf. 4. sz. Főszerkesztő: **Jani Gabriella.** Kiadja: az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: **dr. Király G. István.** Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374, telefon: 116-660. Készült a Kossuth Nyomdában 89.0090. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató. Index: 25442, HU ISSN 0450-3287.
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502, telefon: 660-162. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest XIII., Lehel út 10/a. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Megjelenik évenként tíz alkalommal. Előfizetési díj egy évre 150 Ft. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap **Kiss Ilona** munkája.
A szerkesztőség munkatársai: Ferenczy Ágnes, Gaál Ödönné, Kóka Rozália, Salát Anna.

Röptető

Rózsaágon háltam
rózsák sátorában.
Harang kondul ég tornyában.
Suhoghat a szárnyam.

Kezemben kék vödrök.
Hegyre havat döntök.
Völgyek ezüst bölcsőjébe
csillagokat öntök.

Csillagok közt háltam.
Fátyolos a szárnyam.
Liliommal trombitálok
rózsák sátorában.

Látogatás

Virág-bástyán jár a Tavasz.
Kémleli a madárszárnyat
Láng-lovasok föllobognak.
Pengetik a citerákat.

Ágaskodik Pejkó táltos.
Kócsagnyakú kürtök szólnak.
Aranyzászlós nádszálakon
szitakötők tutajoznak.

Kanalasgém Halkirályhoz
készülődik vacsorára.
Bíbor-abrosz lobog a tó
pikkelyezett asztalára.

Tündér

Galambosi László
versei

Rózsa-rózsa,
habostorta;
asztalomra
tündér hordja.
Szakállamat csiklandozza
háromágú süvegbojtja.

Bong az asztal. Jár a tündér.
Süvegbojtja három csillag.
Száll a tündér, kristálykútban
hajladozó fények nyílnak.

Jár a tündér.
Száll a tündér.
Sarkantyúja mákvirág.
Mentéje bő tulipán.
Kísérgetik kisgidák
ezüstküllős gurigán.

Sürög-forog a tündér,
muzsikál a pipitér.
Asztal fölött, asztal alatt:
kóc-madarak, csipke-halak,
rózsa-rózsa,
habostorta,
fölragyog.
Tetejében
aranytorony,
aranytornyon
integető
szalagok.



Kiss Ilona rajza

Almát szemétért

Tamás Noémi rajza



Élt Ajakon egy nagyon gazdag ember. Egyetlen fia szép derék ember vót. Ott vót a kora, hogy megnősítsék.

– Édesapám, ne házasítsatok – mondta a fiú az apjának –, mert azt veszem el, akit szeretek!

Vitte a keresztapja gazdag helyre, szegényebb helyre, szép jánhoz, csúnya jánhoz, gazdagho, szegényhe, nem kellett neki senki. Eljött az ősz, ű maga mondta akkor az édesapjának:

– No, édesapám én már most megyek házasodni.

– Jól van, fiam – mondta az apja –, mennyi pénz kell, mennyi garast adjak?

– Nem kell nekem semmi, csak két szekér alma meg a legfiatalabb szógád – mondta a fiú. – De akármilyen menyasszonyt hozok, szeressétek, mint gyermeteket, mert ha nem, elrejtem magamat.

Az édesapja belenyugodott. A fiú a két szekér almáho még egy üres szekeret is kért, aztán elköszönt az édesapjátul. Az édesapja jó szívvel elbocsátotta, de veres zsebkendőjével a könnyeit törülte.

A fiú keresztülment hét falu határán, a hetedik falu végén megállott, a piac közepén elkezdte árulni az almáját, ilyen szókkal:

– Almát szemétér, almát szemétér!

Szaladtak a gazdag jányok, hozták a sok szemetet kosárokkal. Az ajaki legény mindet jól megnézte, egy sem volt még eddig kedvére való. Már az üres szekere szeméttel félig vót, a fél szekér alma elfogyott. Ment tovább, elérte a nyolcadik falut, ott is ilyen szavakkal kínálta almáját:

Almát szemétér, almát szemétér!

Jöttek a jányok, ismét hozták a szemetet. Az alma elfogyott, a szemét megszaporodott. Esteledett befele. Nem akarta, hogy ott töltse az éccakát, tovább indult. Megint kiabálta:

– Almát szemétér, almát szemétér!

Elfogyott az alma, csak a másik szekérnek az aljába vót még egy szép piros alma, a legszebb valamennyi közt. Látja a fiú, hogy a félsetétségben egy szégyenlős kisjány jön, egy pici kosárral, de alig vót szemét a kosarába. Látja, hogy megáll és nem jön közelebb. A legény végül megszólította:

– Gyere közelebb, ne szégyeld, hogy kevés a szemeted, ezt keresem én.

A kisjány odament, félmaroknyi szemétjét kiöntötte. A legszebb almát kapta érte és a legény szívét.

Elhajtották a jány szüleihez, nádfedeles kis házikójukba. Mindenütt tisztaság vót, bocskoros öreg jött a fiú elibe. A legény a szívére ölelte, és a kisjányt megnyerte.

Másnap reggel a fiú szekérre pakolta a jány kis szegénységét és hazavitte menyasszonyát a szülői házba, Ajakra. Az ipája szívesen fogadta. Háromnapos menyegzőt tartottak és még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Kárpát-ukrajnai magyar népmese

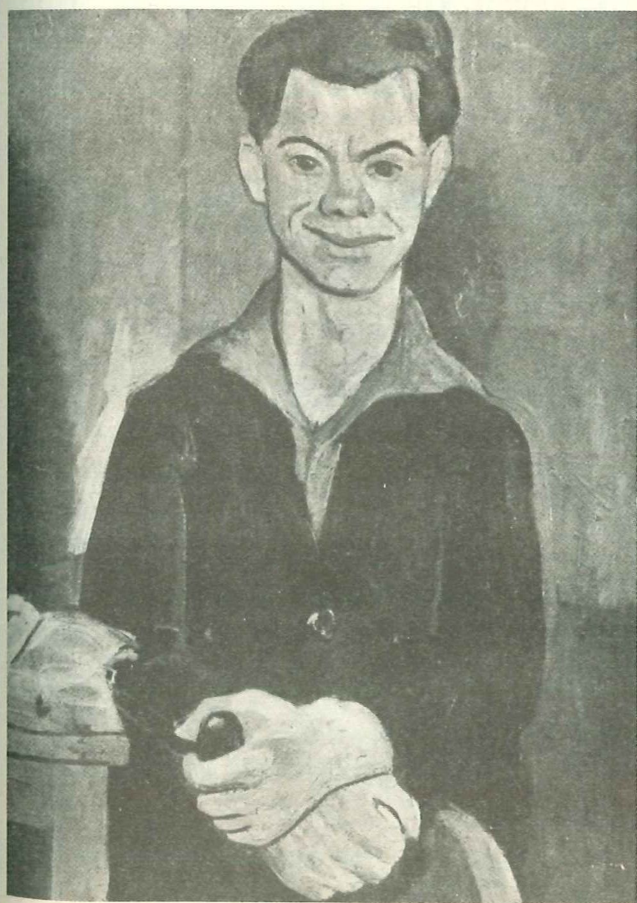
Verssorok József Attila költeményeiből

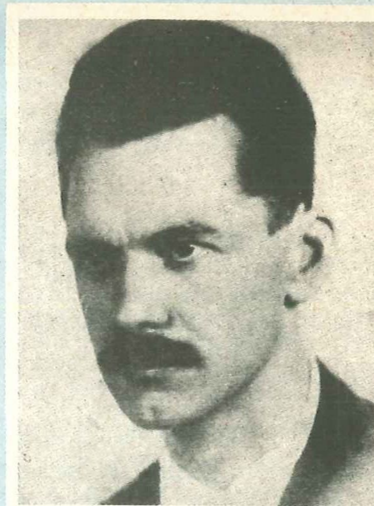
„Tavasz van, tavasz van, gyönyörű tavasz
A vén Duna karcsú gőzösökre gondol
Tavasz van! Hallod-e? Nézd, hogy karikázik
Mezei szagokkal a tavaszi szél."

„Igazi lelkünket, akárcsak
az ünneplő ruhánkat gondosan
őrizzük meg, hogy tiszta legyen
majd az ünnepekre."

„Jöjj el, szabadság!
Te szülj nekem rendet,
jó szóval oktasd,
játszani is engedd
szép, komoly fiadat!"

Korda Vince festőművész arcképe a költőről





Van idő, csípjük csak fülön

Gimnazista koromban zarándokoltam el először Balatonszárszóra, a József Attila Múzeumba. Azóta életem úgy hozta, hogy minden nyáron ott nyaralhatok, így hát gyakran „meglátogatom" legkedvesebb költőmet. Számomra minden egyes múzeumlátogatás egy találkozás. Nekem természetes, hogy a költészet napja sem lehet máskor, mint április 11-én, József Attila születésnapján.

Csekély kárpótlás ez a 32 évesen elhunyt, életében nem sok dicsőséget és sikert megélt költő számára, de legalább valamiféle reményt jelenthet a verssorok továbbélésére.

Járom a Balaton-partot, a főutcát, melynek közvetlen közelében száguldanak sikoltva a gyorsvonatok. Itt sétált ő is. Ezt érezte, látta, hallotta nap nap után, és itt vetett véget életének is. Azok a vonatok azóta is őrzik verseinek ritmusát. Elskandálható zakatolásukra szinte valamennyi. Mégsem kedvetlenítenek el ma már, hiszen ha verssorait idézem, velem van ő is.

Thomas Mann-nak, egy neves német írónak írta élete utolsó évében ezeket a sorokat. Ez áll a múzeum falán is márványtáblába vésve:

„Te jól tudod, a költő sose lódít:
az igazat mondd, ne csak a valódit,
a fényt, amelytől világlik agyunk,
hisz egymás nélkül sötétben vagyunk."

Ezt a világosságot jelenti számomra most József Attila. A reményt, a tisztaságot, a játékosságot, a kitartást. S valószínűleg ő sem kívánna többet, hiszen így írt:

„Szállj költemény, szólj költemény,
mindenkihez külön-külön,
hogy élünk ám és van remény,–
van idő, csípjük csak fülön."

Z. M.

Bemutatjuk

A 100 Folk Celsius együttest

„Paff, a bűvös sárkány, senkitől sem fél..." dúdolom magamban, míg felfelé kapaszkodom a Goldmark Károly utcán. Littvay Imréhez a 100 Folk Celsius együttes vezetőjéhez igyekszem.

Az 1976-ban alakult együttes jól választott nevet és zenét. A szójáték a „fok" és a „folk" (nép) szavakkal, és a nektek szóló country (ejtsd: kantri – az észak-amerikai fehér bevándorlók zenéje) zene sok rajongót szer zett az együttesnek. Két arany – Paff, a bűvös sárkány; a nagy Ho-Ho-Horgász és egy platinalemez – Paff, a bűvös sárkány igazolja ezt. (Ha még nem tudnátok: aranylemezt 100 ezer, a platinát 250 ezer eladott lemez után adják.) Ott is van mindhárom lemez Littvay Imre szobájának a falán.

Littvay Imrével jó beszélgetni. Közlékeny, nyílt ember.

– Miért nincs klubjuk? – kérdezem.

– Mi teljes műsort adunk, ezzel járjuk az országot. Nem „klubzene" a mienk. Mindenhová elmegyünk, ahová hívnak. Iskolákba is, ott a tornateremben játszunk. Évente legalább három hónapot vagyunk külföldön. Most készülünk Szicíliába. Egy évvel ezelőtt Amerikába, Kaliforniába is eljutottunk. Jó volt. Készült is egy film, amit a televízió Amerikából jöttünk... címmel mutatott be. Szilveszterkor ismételték.

– Hol gyakorolnak?

– Itt a pincében. Nem zavarunk vele senkit, a mi zenénkre nem jellemző a túlzott hangerő.

Közben megérkezik az iskolából Levente, a nagyobbik gyerek. 10 éves, és épp hetes az iskolában. Sajnos miattam nem tudja azonnal elmesélni az iskolai élményeit.

– Ha egy új számot ír, megmutatja a fiának?

– Ez csak természetes. Ő az első kritikus. De a többiek is így vannak ezzel. Hat gyereke van az együttesnek. Ők olyan szigorú bírák, hogy sokszor egymásnak meg sem mutatjuk az elkészült zenét, mert nekik nem tetszett. Az ő ítéletük után jön az egész együttes „zsűrizése". Most éppen új nagylemezen dolgozunk. Erről még sokat nem tudok, és nem is akarok mondani, de az biztos, hogy ez is a gyerekeknek készül.

Beszélgetünk még sok mindenről, főleg zenéről. Littvay Imre igencsak gondolkodik, amikor megkérdezem, hogy kinek mi a hobbija. Azért kell gondolkodnia, mert mindegyikük igazi hobbija a zene. Mindenki szerez zenét és ír szöveget. (Azért a legtöbb szöveg Heilig Gáboré.) Álljon itt befejezésül a 100 Folk Celsius tagjainak névsora abban a sorrendben, ahogy egy külföldre készült ismertetőben található:

Kovács József László bendzsó, akusztikus gitár és ének; **Orbán József** akusztikus gitár, szájharmonika és ének; **Mikes Attila** hegedű, ének; **Heilig Gábor** basszusgitár, ének; **Kocsándi Miklós** ütőhangszerek, ének; **Littvay Imre** mandolin, elektromos gitár, ének.

Ferenczy Ágnes



A gyermekeknek joga van

az egészséges növekedésre és fejlődésre. A gyermekeknek különleges gondoskodást kell biztosítani. De nemcsak nekik, hanem az édesanyák számára is. A gyermekeknek joguk van megfelelő táplálkozásra, lakásra, szórakozásra és orvosi ellátásra.



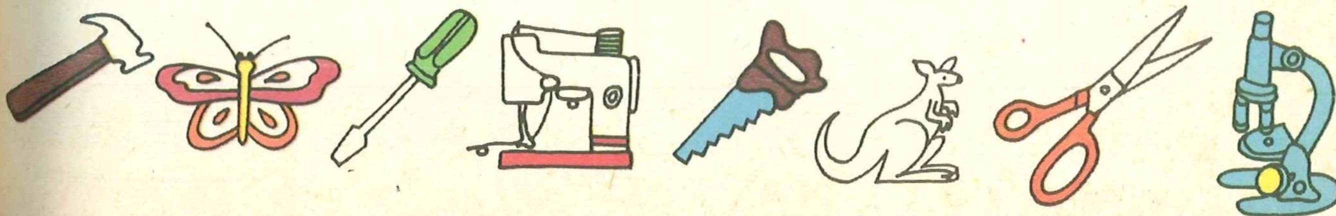
A telefonnál: Dobos Dorka

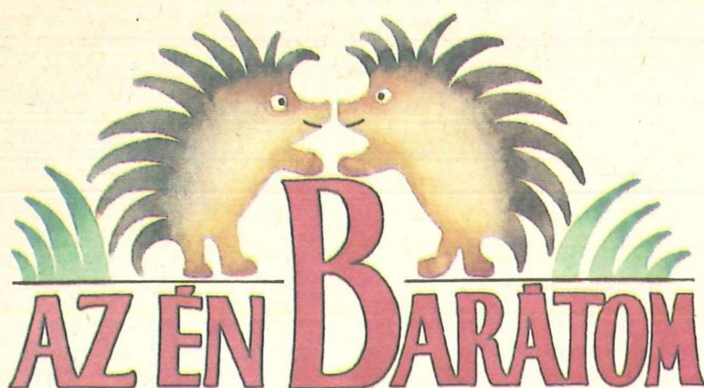
- Halló! Itt Dobos Dorka. Jó napot kívánok!
- Üdvözöllek, Dorka! Ruzsa Jánosné vagyok, a gyulai **Nicolae Balcescu Román Tanítási Nyelvű Általános Iskola** kisdobosvezetője. Miért hívtál?
- Gondoltam, levélírás helyett most telefonálok. Szeretném megírni a Kisdobosban, hogy mit csinálhatnak a tanuláson kívül egy román tannyelvű iskola kisdiákjai.
- Attól tartok, túlságosan sokba kerülne ez a beszélgetés, ha mindent elmondanék. De ugye szívesebben beszélgetnél gyerekekkel?
- Köszönöm, hogy ki tetszett találni a gondolatomat.
- Mielőtt átadnám nekik a kagylót, mesélek egy kicsit. Kedvelt szórakozás nálunk a játszóház, ahol román népdalokat, játékokat tanulnak a gyerekek, táncolnak perenyicát, de ismerkednek a szerb, a görög és a magyar néptánc motívumaival is. Kedvelt a bábszakkör, a színjátszó csoport. Iskolánk könyvtára több mint tízezer könyvet kínál olvasásra. Sokan beneveztek az olvasómozgalom pályázatára, rendszeres a vetélkedés a „Sportolj velünk!" elnevezésű játékban. S most folytassák a gyerekek!
- Avramucz Adrienn vagyok. Nekem az éneklés és a néptánc a kedvencem.
- Én szívesen járok a román szakkörbe, szeretek táncolni és érdekel a képzőművészet. Ezért iratkoztam be a rajzszakkörbe. Egyébként Cserháti Erikának hívnak.
- A nevem Tyótya Andrea. Legkedvesebb szórakozásom, hogy rendszeresen kitekintgetek a „világablakon". A Kisdobos segítségével Juhász Árpáddal együtt minden hónapban kiruccanok Afrikába. Az újságcikken kívül csak egy nagy világatlaszra van szükségem a képzeletbeli utazáshoz. És útleírásokat szeretek olvasni.
- Irénke nénitől azt is szeretném megtudni, hogy az iskolán, az úttörőcsapaton kívül akad-e más lehetőség érdekes elfoglaltságokra.
- Lehet vetélkedni, sportolni, részt lehet venni pályázatokon, aszfaltrajzversenyen, télen városi fenyőünnepen. A játék, a szórakozás, a vetélkedés a magyar anyanyelvű gyerekekkel együtt zajlik. Semmilyen megkülönböztetés nincs a gyerekek között. Barátságban élnek. Ugye, Dorka ez a természetes?
- Én is így gondolom. Örülök, hogy ezt hallom. Köszönöm a beszélgetést. Viszonthallásra!



UNICEF QUIZ 4.

Az UNICEF abban is segít, hogy a fejlődő országok gyerekei szakmát tanuljanak. A képeken egy-egy szakmához való munkaeszközt találsz. De van két kakukktojás is. Küldd be ezt a kettőt május 20-ig a szerkesztőségbe a többivel együtt. Ne feledd, mind a négy UNICEF QUIZ megfejtését várjuk! A nyertesek A KISDOBOS és az UNICEF Magyar Nemzeti Bizottságának ajándékait kapják.







A kitalált fiú

„Az osztályunk az elmúlt télen rendszeresen járt uszodába. Nagyon jó volt. Mindenki megtanult úszni, de fejest ugrani senki se tudott közülünk.

Tavasszal megkezdődtek a versenyek. Egyik nap szegedi fiúk érkeztek, és ők nyerték a versenyt. A legjobb közöttük Szántó Attila volt. Szinte repült a vízben. Látásból már ismertem, mert a nagymamája épp a szomszédunkban lakik. A verseny után összebarátkoztunk. Nekem a városban sok barátom van. Tamást kedvelem a legkevésbé, mert rettenetesen szeret hencegni.

A tavaszi szünetben eljött Attila, és a többi fiúval együtt elmentünk az uszodába. A fejesugrást próbálgattuk, nem akart sikerülni. Tamás nem vetkőzött le, csak a medence szélén hősködött. Neki már megy. Bosszantott a dolog. Elhatároztam, hogy én is megtanulom. Attila megígérte, hogy segít. Amikor először ugrottam, a hasamra estem. Nagyon fájt. Ráadásul hencegős barátom is kinevetett. Elhatároztam, hogy nem kísérletezem többé. Ekkor közbelépett Attila. Azt mondta Tamásnak, ha ő ilyen jól tud nevetni máson, mutassa meg, hogy ő mit tud. Tamás kibújt a kérés elől. Azt mondta, hideg a víz. Amúgy is meg van fázva. Éreztük, hogy nem mond igazat.

Másnap Attila meggyőzött, hogy csak úgy lehet megtanulni az ugrást, ha sokat gyakorolom. Újra megpróbáltam. Minden erőmet bedobva elugrottam a dobogóról, és sikerült. Tamás is látta. Azt mondta, hogy ő jobb fejest tud ugrani.

– Mutasd meg, ha olyan jól tudod! – szólt rá Attila.

Mit volt mit tennie? Felállt a rajtkőre. Bátortalanul elrugaszkodott. A lába hamarabb ért a vízbe, mint a keze. Mindannyian láttuk, és éktelen nagy nevetésbe kezdtünk. A hencegő, szégyenszemre csak a medence másik oldalán mert kimászni. Azóta ”Színes Tamás”-nak nevezzük.

Attila hamarosan újra eljön. Már nagyon várom.

Gyovai Csanád, 3. a”

Elutaztam Csongrádra. Megismerkedtem Csanáddal. Sokat beszélgettünk. Amikor barátjáról, Attiláról kérdeztem, óriási meglepetés ért:

– Attilát csak kitaláltam – mondta Csanád. – A többi igaz volt.

– Gratulálok, ezt jól kitaláltad. Teljesen elhittem mindent. Azóta is többször eszembe jutott a kitalált barát.

Lehet, hogy Csanádból író lesz?

K. R.



Gyovai Csanád, „Az én barátom" pályázat I. helyezettje

Test–őrségen

Már a cím is jó: játékra való. Tarnay Márta és Mezei Károly szerkesztők harcot indítottak az egészségtelen életmód ellen. A rádióhullámokon havonta házhoz röpítik az okos ötleteket. Mezei Károly épp hangfelvételt készített, amikor Tarnay Mártával leültünk beszélgetni. De ketten egyet akarnak.

– Hogy mit? – néz rám tűnődőn. – Azt szeretnénk, ha a gyerekek rátalálnának az egészséges életmódra. Nem nagy dolgokról van szó, de a legtöbb azt kívánja, hogy változtassanak eddigi szokásaikon. Itt van például a reggeli. Sok gyerek az utolsó percben kel fel, aztán éhgyomorral fut az iskolába. Ott aztán nem tudja, hogy mitől fáj a feje, miért érzi magát olyan rosszul. Jó lenne, ha a gyerekek hagynák magukat meggyőzni: reggelizni jó, reggelizni fontos. Próbálják ki, és megérzik a különbséget. Vagy a másik: ha reggel 10 percet ellopnának az alvástól és tornáznának, frissebben, nyugodtabban ülnének az iskolapadokban. Biztos vagyok benne, hogy ez a jegyeken is meglátszana. Ehhez persze az is kell, hogy felismerjék: értük szól a műsor, és kipróbálják a nekik ajánlott „recepteket". Soha ennyi kialvatlan, fáradt gyereket nem láttam, mint mostanában. Ezért is szeretnénk őket megtanítani relaxálni, azaz ellazítani, gyorsan kipihenni magukat. Januárban indult ez a tanfolyamunk a Test–őrségen belül. Ha valaki jól megtanul relaxálni, akkor 10 perc alatt kipihenheti magát. Mindenki csodálattal nézi a jógikat, akik a testüknek parancsolni tudnak. Mi azt szeretnénk, ha ez a gyerekeknek is sikerülne. A tornagyakorlatok, az étkezési tippek, a kozmetikai tanácsok és a rejtvények mind hozzátartoznak az adáshoz. „Fantasztikus" nyereményeink vannak: pl. Testőrkét lehet nyerni trikón, matricán, vagy éppen bábu formájában.

Talán nem pusztába kiáltott szó a mi adásunk, mert az országszerte megalakult Test–őr klubok azt a reményt keltik bennünk, hogy ezek a gyerekek már tudatosabban, okosabban akarnak élni, mint elődeik.

czy



Tavaszi rét a sportcsarnokban

A csillogó-villogó, csupa üveg, csupa fém sportcsarnok lelátói megteltek. Csengett-bongott a hatalmas terem. Kigyúltak a reflektorok. A közönség elhallgatott, tekintetét az öltözők ajtajára szegezte. Néhány pillanat múlva az ajtó kitárult. Nem sportolók, hanem népviseletes asszonyok, férfiak, gyerekek vonultak be rajta. Lelkes taps köszöntötte őket.

A múlt év őszén Solymáron, a Budapest melletti kis német ajkúak lakta faluban „Népek barátsága" elnevezéssel találkozót rendeztek. Tíz csehszlovákiai magyar, egy magyarországi szlovák, a helybéli német és az érdi bukovinai székely együttes találkozott itt egymással és a közönséggel.

Először a zsigárdi gyerekek mutatták be műsorukat. A fehér inges-gatyás fiúk szalagos kalapban, a kislányok színes népviseletben, valamennyien mezítláb nyargaltak be a terembe. „Fussunk, szaladjunk, hadd lobogjon a hajunk!" – fújták lelkesen a közismert mondókát. A lányok énekes körjátékokat mutattak be. A fiúk lovacskáztak, ostort csattogtattak, töklámpásokkal ijesztgették a lányokat. Szemünk elé varázsolták a régi kis libapásztorok önfeledt játékait.

A műsorvezető a következő együttes műsorát ismertette: „A gimesi Villő csoport pünkösdölőt mutat be. A pünkösdölő tavaszköszöntő leányszokás. Valamikor minden Zobor-alji magyar faluban szokás volt. Ma már csak Gimesen él. (Csehszlovákia)

Pünkösd vasárnap délutánján a tíz-tizenöt éves lányok ünneplőbe öltöznek és királynét választanak maguk közül. A kiválasztott lány fejére menyasszonyi pártát tesznek, menyasszonynak öltöztetik. Pünkösdi rózsából virágkaput fonnak, s alatta hordozzák végig a falun a királynét. Házról házra járnak, felköszöntik a falu lakóit. Ajándékba tojást vagy pénzt kapnak."

Az ajtóban feltűnt a lányok menete. Lassan, méltósággal lépkednek. Tisztán, csengő hangon énekelték a pünkösdölő dalt:

Elhozta az Isten
Piros pünkösd napját...
Mi is meghordozzuk
Királyné asszonykát.

Piros pünkösd napján
Mindenek újulnak,
A kertek, a mezők
Virágba borulnak.

Megbűvölten ültünk. A csupa üveg, csupa fém sportcsarnok falai eltűntek. A lányok éneke tavaszi rétet idézett. Az élet ritka pillanatainak boldogságát éreztem. Ilyen szavak jutottak eszembe: tavasz, szabadság, barátság, béke.

Kóka Rozália



Fotó: Kunkovács László

...hogy is volt?

Az ördög meg a bányász

Öreg volt a bányász nagyon. Nem volt már elég ereje, hát senki sem akart vele együtt dolgozni. A bányában mindenki otthagyta. Magában dolgozgatott, és nem nagyon haladt. Gondolkodóba esett: „Mi lesz velem? Hogy keresek úgy, mint a többi?”

Majd egyszer nagy pattogást hallott maga mögött, mint amikor a kecske ugrándozik. Egy bakördög szólította meg, szép karikában volt a farka:

– No, öreg, ha nem tudsz elég munkát adni nekem, elviszlek!

Hej, örült az öreg nagyon!

– Éppen jókor jöttél, fúrj be ide, réselj!

Az ördög ügyesen végezte a dolgot.

– No, most hozd a dinamitot a lyukba, betömöm, lefojtom.

Mikor készen voltak, az öreg bányász figyelmeztette az ördögöt:

– No, most félre, mert gyújtom a kanócot, robbantunk.

Hű, az ördög kíváncsian figyelt, még a szeme se rebbent meg, csak mikor nagy zuhanással leszakadt a szén.

– Ott van kívül három csille, hozd be nekem! – így az öreg.

Az ördög tíz csillét is betolt.

– Mit csináljak ennyivel, te?

– Hogy mit? Megrakjuk mind a tízet! – biztatta az ördög.

És alig hányták fel az utolsó lapát szenet a csillékbe, máris rákezdte:

– Mit csináljak? Ha nem adsz munkát, elviszlek!

– Ne lármázz, told ki a csilléket!

Az ördög nekivetette a hátát a tíz csillének, tolta őket kifelé, s máris visszajött.

– Most mit csináljak?

– Kezdjük az új vágatot.

De most már mindent az ördög csinált, az öreg bányász csak dirigált neki. Az ördög fúrt, réselt, berakta a dinamitot, lefojtott, begyújtott, robbantott, hozta a csillét, lapátolt, kezdte elölről, tömérdek munkát elvégeztek.

Így ment ez egy hétig. Akkor az öreg bányász azt mondta:

– Vége a hétnek, nem dolgozunk tovább.

Ballagtak kifelé, az öreg elöl, az ördög hátul. Az ördög már annyira elfáradt, hogy csak úgy húzta a farkát a sínek között.

– Hova megyünk?

– Várj meg itt a tárna szájánál, mert fizetés van. Hozom a pénzt, osztozkodunk.

Ahogy az öreg elment, az ördög meglátott egy hatalmas pallót. Könnyen megfogta, átvetette a szakadékon, aztán ráült.

Eltelt egy kis idő, míg az öreg megkapta a pénzt és visszajöhetett. Az ördög már messziről kiabált neki:

– Gyere fel ide a deszkára, itt osztozkodjunk!

Felment az öreg, olvasgatta a pénzt kétfelé:

– Száz a tied, száz az enyém! Száz a tied, száz az enyém!

A végén egy tízfilléres megmaradt, nem volt párja.

– No, ezt a tíz fillért neked adom, legyen a tiéd, ezt már nem tudom szétosztani. Vedd el, mert többet dolgoztál, mint én!

Nagyot nézett erre az ördög, tetszett neki az öregember.

– Tedd csak el az egész pénzt, szegény ember, mert igazságos voltál hozzám!

Otthagyta az öreget, többet nem jött vissza.

Magyar népmese



Hegyi Márta rajza

Fürkészoldal

A legtöbb kerti munkánál te is segíthetsz. Áprilisban például a kert füvesítésében. Leírjuk a füvesítés menetét: gyomtalanítás, trágyázás, ásás, gereblyézés, a talaj tömörítése, (hengereléssel, taposással) négyzetméterenként 4-6 dkg fűmag egyenletes szétszórása, takarás földdel (vékonyan), hengerelés, alapos és rendszeres öntözés. Mire idáig jutottál az olvasásban talán már el is döntötted, hogy mit fogsz csinálni. Írd meg nekünk is!

IGYEKEZZ MINÉL TÖBB VITAMINHOZ JUTNI A TAVASZI HÓNAPOKBAN! FOGYASSZ NYERS SÁRGARÉPÁT, FRISS ZÖLDPETREZSELYMET, MIRELITBŐL FŐZELÉKET, HAGYMÁT, RETKET!

ÁPRILIS 29-E A TÁNC VILÁGNAPJA. A TÁNC: MOZGÁS, SZÉPSÉG, ÖRÖM, EGÉSZSÉG. TEGYÉTEK EMLÉKEZETESSÉ EZT A NAPOT: TANULJATOK MEG LEGALÁBB EGY-KÉT MAGYAR NÉPTÁNC-MOTÍVUMOT.

JÓ, HA A FÜRKÉSZEK ISMERIK A VÉDETT VIRÁGOKAT. ÍME HÉT A SOK KÖZÜL ....

OLVASTAD? AZ ÁLLATOK NÖVÉNYEKKEL GYÓGYÍTJÁK MAGUKAT. AMIKOR A MACSKÁNAK VAGY A KUTYÁNAK FÁJ A GYOMRA, FÜVET ESZIK, ETTŐL KIHÁNYJA, AMI A GYOMRÁT INGERLI. SOK BETEG ÁLLAT KERES OLYAN GYÓGYNÖVÉNYEKET, AMELYEKKEL AZ ÁLLATORVOS IS GYÓGYÍTJA ŐKET.

PIROSLÓ HUNYOR

APRÓ NŐSZIROM

KIRÁLYNŐ GYERTYÁJA

TAVASZI HÉRICS

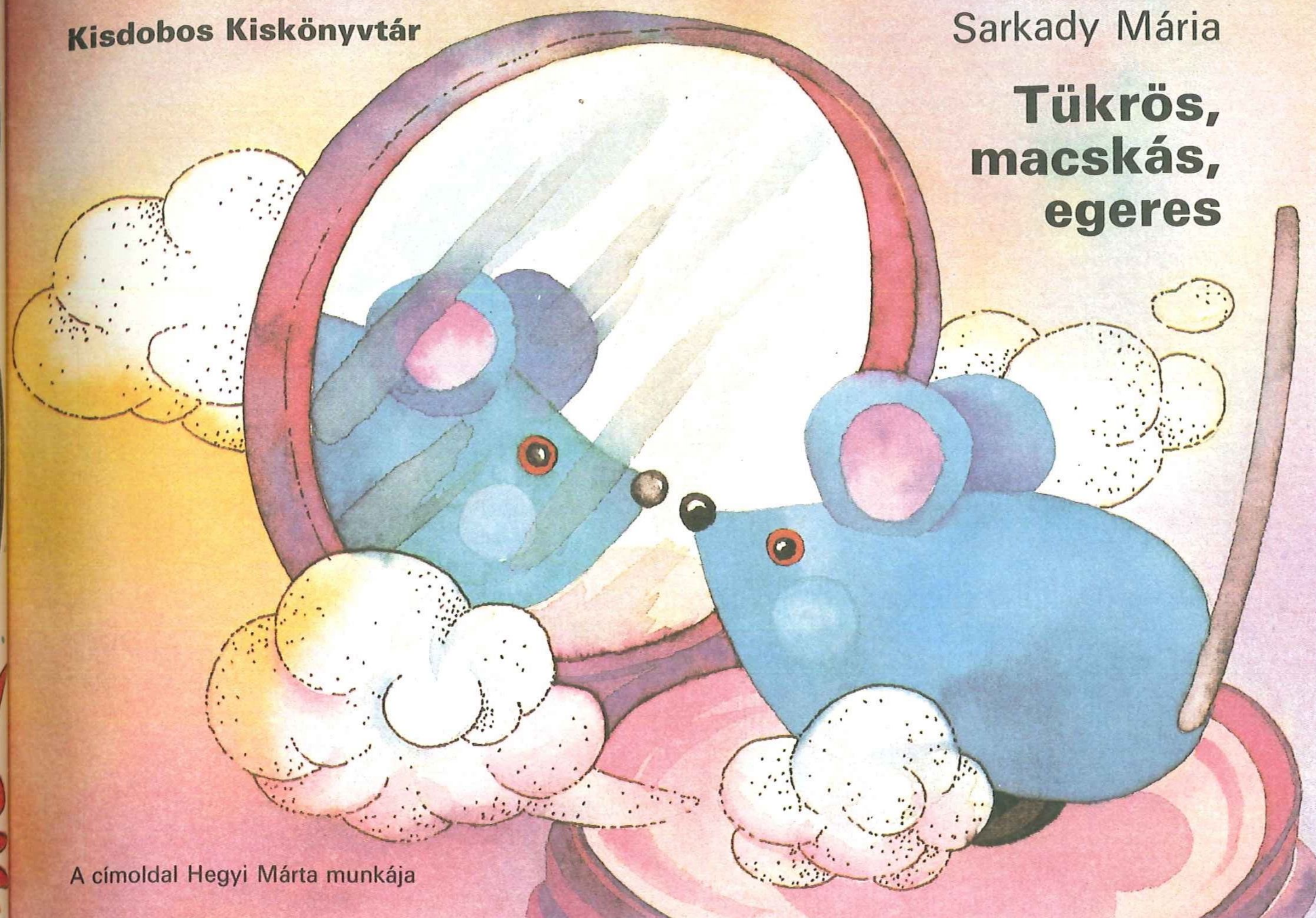
LEÁNYKÖKÖRCSIN

EZERJÓFŰ

SÁRGA LILIOM

A TÖBBI VIRÁGRÓL OLVASHATSZ A 4. OLDALON

Összeállította: Jani Bernadette, rajzolta Görög Júlia



Akkor reccs — kettévált az egér. Az alja a lendkerekével még gurult egy darabig, de a teteje orra bukfencezett.

— Az ördög vigye el — mérgelődött a nő. — Pedig érdekelte volna Cancuskát.

— Nézd ezt a lelketlen munkát — szólt megvetően a férfi. — Ilyen pocsékul készítenek el egy gyerekjátékot.

Valami ragasztásról tanakodtak, s addig is visszarakosgatták az egeret az aljára. Cacákot az udvarra engedték, és csöppet nyitva hagyták az ajtót, hadd jöjjön be egy kis friss levegő. Aztán leültek reggelizni.

Az egér nem sokat töprengett, mintegy bátorításul azt mondta magának:

— Vigyázat! Meglépni!

— Helyes — mondta a tükör, aki végül is megértette a helyzetet.

— Szió! — búcsúzott az egér a tükörtől.

— Szió! — válaszolt a tükör. — Látlak még?

— Remélem, hogy nem — sántikált kifelé az egér. — Ha megbocsátod...

— Megbocsátom... — mondta a tükör.

— Most itt vagyok a nagyvilágban — szemlélődött az egér, amikor megtett néhány métert. — Előbb-utóbb a Cacák vagy Micák is szétsze-

— Bocsásson meg. Egér vagyok — mondta az egér.

— Na és milyennek találja magát? — kérdezte a tükör. S a hümmögésre tovább folytatta: — Úgy értem, tetszik-e önmagának vagy sem? Csak nyugodtan... Megszoktam én ezt már. Nekem ez a szerep jutott. Akik velem találkoznak, mind magukat nézik. Engem soha.

Az egér, mivel eddig még sohasem nézett tükörbe, nem értette ezt a halk panaszt.

— Menjen hátrább — ajánlotta a tükör. — Ilyen közelről nem látja jól magát.

Az egér hátrább csusszant, s hogy meglátta önmagát, jó darabig nem szólt egy szót sem. Boldogság töltötte el. Ott forgolódott a tükör előtt, s ahogyan ott toporgott, valamilyen fehér por szállt fel alóla. A tükör egy púderdoboz kelléke volt, amit este nyitva felejtettek az asztalon.

Az egér nem győzött betelni magával. Nézte az orrán a kis pöttyöt. Nézte két piros-fekete szemét, nagy fülét, fényes, rugózó farkát. Jobb oldalát. Bal oldalát. Aztán még egyszer szemben és még egyszer hátulról. Érezte, hogy most már nemcsak úgy tessék-lássék van a világban, ő valóban az egér, aki kibújt a dobozából. A tükör ébresztette fel a merengésből:

Az egérnek viszketett az orra, és addig dörzsölgette a plafonhoz, amíg a plafon széle lassan csúszni kezdett.

„Ez érdekes" — gondolta az egér, és most már azért sem hagyta abba az orrvakargatást.

S az a szólásmondás, amelyik a kitartó munka eredményéről szól, azúttal is igaznak bizonyult. A plafon széle, az oldalfallal együtt a hátára esett, és udvariasan hajlással jelezte, hogy most már nyílhatnak az ajtók.

Az egér pár percig várt, majd óvatosan, egész testével megnyomta az ajtókat. Az ajtók kinyíltak, az egér szabad levegőre lépett és nekiment valaminek:

— Bocsánat — mondta —, nem ütöttem meg?

— Engem? — kérdezte egy vékony hang. — Engem nem lehet megütni. Én csak összetörni tudok.

— Ó! — csodálkozott az egér. — Érzésem szerint ez igazán felemelő.

— Egyáltalán nem. Ha leejtenek, akkor szoktam összetörni. Azért vagyok tükör.

dett volna — vigasztalta önmagát, és sántikált tovább erős akarattal, hogy minél távolabb kerüljön a Cacákos ajtótól. A tükröt sajnálta egy kicsit, és azt szégyellte előtte, hogy ő olyan pocsékul van megcsinálva.

— Téged még nem láttalak erre — szólt a fal mellől egy igazi egér.

— Még nem — hagyta rá a lendkerekes.

— Meghívlak vendégségbe — mondta a fal melletti egér.

— Elfogadom. Éppen rosszul érzem magam — mondta a lendkerekes.

— És kölcsönadod egy kicsit a tévéantennádat? — kérdezte a fal melletti egér.

— Micsodámat? — lepődött meg a lendkerekes egér.

— Hát, amit a farkad helyén hordasz — mondta kissé bizonytalanul a fal melletti. — Ez az új divat a világban? Ilyesmi volt az előző antennánk is, csak ellopták. Újat meg még nem szereztem. Érted?

— Értem — mondta a lendkerekes egér. Kölcsönadta, és ott gyógyult meg a fal melletti egéréknél.

— Ejnye már! Ne pumpálja a púdert! Ha elhomályosít semmit sem lát!

Az egér feleszmélt, és gyorsan feltalálta magát. Letörölgette a tükröt egy zsebkendővel.

— Úgy — mondta elégedetten a tükör.

— A gyerek hol van? — kérdezte az egér.

— Gyereeeek? — csodálkozott a tükör. — Miféle gyerek?

— Akinek megvásároltak — felelte az egér.

— Akkor nyilván eltévesztette a házszámot — jegyezte meg a tükör.

— Nem hiszem! — kiáltott az egér, akinek a feje közel volt az asztal tetejéhez, és ott figyelt valamit. — Ide vagyok írva!

— Oda? Ugyan... — kételkedett a tükör.

— Azt mondja — betűzte az egér —, hogy kolbász harmincnyolc forint, kávé kilencven, Bip hidegmosószer harmincnégy kilencven, lendkerekes egér... Ez pedig én vagyok. Tanúsíthatja...

— Igaz, ami igaz. Tanúsíthatom — mondta a tükör.

Közben reggel lett. A paplanok megmoccantak. Az egér odapislantott:

— Csak nem a felnőttek akarnak velem játszani?

— Érdekes — mormogta álmosan a férfi —,

este mintha a dobozban hagytam volna az egeret. Nem szeretném, ha előbb meglátná.

— Még nem ébredt fel — válaszolta a nő.

Az egér örült is, meg mérgelődött is:

— Egy tükör ne tudja, hogy van-e gyerek a háznál?!

A férfi a fotelhez ment, és megsimogatott valakit:

— Cacák, Cancuska, Cacacinka, ébredj. Nézd, mit hoztam neked!

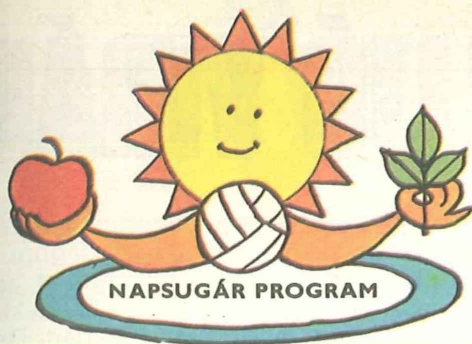
— Ott a gyerek a fotelban! — szólt szemrehányóan az egér a tükörhöz. — Csak kicsit furcsa nevű. „Egy ilyen figyelmetlen tükröt nem ártana jó magasról leejteni!" — gondolta, és szerencse, hogy nem mondta ki, mert a fotelben, ó, borzalmak borzalma, egy fekete macska ébredezett.

— Igazad volt — dadogta a tükörnek. — Nincsen gyerek. — Ijedtében elfelejtkezett a magázásról.

A macskákat nem szeretem.

Mondhatta a magáét. Fogták, vitték a konyhába, hogy a sima kövön bemutassák a Cacáknak vagy Micáknak a lendkerekes egeret.

Cacák először belefetyelte a tejet, aztán némi érdeklődést mutatott az egér iránt. Ahogy az egér gurult, a macska lassú, lapos lépésekkel megindult és utánakapott.



Emlékszel még Szupernagyi táplálkozási tanácsaira? Szójás ételek elkészítéséhez és egészséges táplálkozáshoz adott tippeket. Egy most megjelent **Ételeink szójával** című kiadvány is ehhez nyújt segítséget. A receptfüzet a Rozmaring Mgtsz virágboltjaiban és a gyógyszertárakban vásárolható meg. Anyák napján meglepheted édesanyádat saját



készítésű sajtfánkkal. A receptet Csontos Mihály, a budapesti Pajtás Étterem főszakácsa állította össze.

Sajtfánk

4 zsömlét vágj félbe, s egy tálban annyi tejet adj hozzá, hogy a zsömléket ellepje. A megáztatott zsömlékhez gyúrj 4 tojást, 15 dkg reszelt sajtot (trapista, eidami, Anikó) és ízesítsd sóval, borssal, reszelt szerecsendióval. A maszszát szórd meg annyi zsemlemorzsával, hogy kényelmesen lágy gombócokat formálhass. Ezután felnőtt segítségével bő, forró olajban süsd aranysárgára! Jó étvágyat kívánunk hozzá!

Az egészséges táplálkozás gyümölcs nélkül elképzelhetetlen. A **Gyümölcskúrák** című





kiadvány (Ezerjó sorozat, írta: dr. Oláh Andor) a gyümölcs mindennapi fogyasztását ajánlja kis és nagy olvasóknak egyaránt.

Tavasszal — hiszen ilyenkor még nincs dinnye, barack, szőlő — rágjatok, sok sárgarépát, karalábét, retket. Ezek a zöldségfélék segítenek a fogak megerősítésében és biztosítják a szükséges vitaminokat.

Dohányzik apa vagy anya? Talán sikerül leszokniuk, ha a **Védd magad!** című kifestőt megveszitek, együtt elolvassátok, és te kiszínezed. Neked sem árt, ha jó korán megtudod, miért mondják azt, hogy a dohányzás káros az egészségre. A kiadvány bevétele a **Gyermekek a gyermekek egészségéért** alapítványt gyarapítja.
Megveheted a Móra könyvklubjaiban vagy a kiadó könyvesboltjaiban. Ez utóbbiak címe: Bóbita, 1054 Bajcsy-Zsilinszky u. 27; Galaktika, 1056 Belgrád rkp. 19.

NYÍLJÉK EGYMILLIÓ VIRÁG!

Tavasz van. Megújul az élet. Az emberek felássák és bevetik a földet, kitakarítják a kertet, a házat, az utcai árkot, a bérházak lakói a lakótelepet. A földszagú friss levegő mindenkit kicsalogat a lakásból. Kit játszani, kergetőzni, kit dolgozni hív.

Én titeket hívlak, kedves fürkészkedő Kisdobosok. Mindenkit, aki szereti a szép környezetet. Gyertek, ültessünk virágot! Ha ki-ki vállalja, hogy legalább három virágot nevel, júniusban már egymilliónyi virág hirdeti: a kisdobosok derék gyerekek!

Az 1849-es dicsőséges tavaszi hadjárat 140. évfordulóján indítsunk mi is „hadjáratot" – no nem fegyverrel, hanem kapával, ásóval, gereblyével. Foglaljuk el a kiskerteket, a járda melletti keskeny földsávot, a balkonokat és a lakótelepek gondozatlan területeit. Figyeljetek! Válasszatok ki egy vetésre, ültetésre alkalmas napot, s akkor szórjátok a földbe a virágmagot, vagy ültessetek legalább három kis virágpalántát!

Mint tudjátok, a kisdobosok elöl jártak a csatákban, úgy verték a dobot. Járjatok elöl ti is! Hívjátok magatokkal a felnőtteket is.

Jó munkát, hozzá jó kedvet és sok szép virágot kívánok!

Én pedig kíváncsian várom rajzos vagy fényképes tudósításotokat a virágültetésről és a gondozásról. Verset és mesét is írhattok a virágokról. A levelet június elején, a környezetvédelmi világnapon adjátok postára. A kisdobosok „tavaszi hadjáratáról" szóló levelek írói közül tizenöten jutalmat kapnak. Tehát: Nyíljék egymillió virág!

Dobos Dorka

Június első vasárnapja pedagógusnap. Ilyenkor virággal köszöntik a tanítványok a pedagógusokat. Ha most elültetitek az egynyári virágokat, addigra saját termesztésű virág pompázhat a kertekben és pedagógusnapon a tanító néni kezében. De csak akkor fogj bele, ha van elég türelmed bíbelődni vele!

Magról szaporítható, egynyári virágokat csak kitavaszodáskor, márciustól kezdődően vethetsz. A jó kerti földet elsimítod, gereblyével kijelölöd a sorokat. A gereblye nyelét lefekteted és rátaposva kialakítod a vető barázdát. Ebbe szórd a magokat. Laza földdel takarva a gereblye fokával tömöríted, majd kikelés után annyira ritkítod, hogy egymást hagyják jól fejlődni.

Palántát is nevelhetsz a szobádban. Valamilyen edénybe (ládikába, virágcserépbe, tejfölös pohárba) földet teszel, és ebbe veted a magvakat. Ha túl sűrű, akkor még a kiültetés előtt „szálanként" átülteted kis cserépbe vagy műanyag pohárba (ez utóbbi alját lyukaszd ki, hogy az öntözővíz ne álljon meg benne). Amikor már ki lehet ültetni a szabadba, földlabdával együtt tedd a végleges helyére a kívánt sor- és tőtávolságra. Palántát a piacokon vagy kertészetekben is beszerezhetsz.

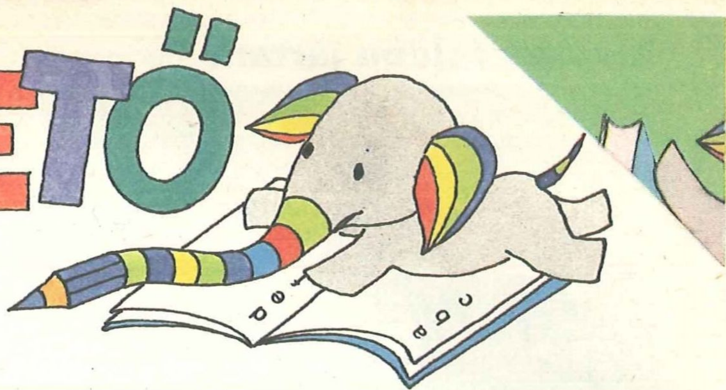
Kedvező napok a vetésre, ültetésre:
áprilisban: 2., 3., 4., 11., 12., 13., 21., 22., 23.
májusban: 1., 8., 9., 10., 15., 16., 19., 20., 27., 28., 29.

Az egynyári, csokorba is köthető virágokra jellemző adatok ismertetése bizonyára segít a választásban. Jó kertészkedést kívánok!

Dr. Győrffy Sándor

	1 g-ban lévő mag (db)	vetés ideje (hó)	virágzás ideje (hó)	ültetési távolság (cm)
OROSZLÁNSZÁJ	6000	I–III.	VI–IX.	20×20
KÖRÖMVIRÁG	150	III–IV.	VI–VIII.	20×20
MARGARÉTA	400	III–IV.	VI–VII.	30×30
FÁTYOLVIRÁG	1200	IV–V.	VI–VII.	20×30
CSILLAGFÜRT	50	III–IV.	VI–VII.	30×40
NYÁRI VIOLA	600	I–IV.	V–VIII.	20×20
BORZASKATA	300	III–IV.	VI–VII.	15×20
BÁRSONYVIRÁG	350	IV–V.	VI–IX.	30×20
RÉZVIRÁG	150	IV.	VI–X.	30×30

BETŰZGETŐ



Az első osztályosok oldala

Április bolondos hónap. Ugye ti is tréfálkoztok egymással elsején, a „bolondok napján”? Most mi is egy csalafinta fejtörőt adunk fel nektek:

Balog Péter úrnak volt hat szép leánya.
bizony büszke is volt őkelme rája!
Mindegyik leánynak volt egy fitestvére (fiú testvér)
szerették is egymást apjuk örömére.

Hány gyermeke is volt Balog Péter úrnak?

(Hét gyermeke volt, mert csak egy fiú volt)

És most Cerufánt rejtvénye következik:



Kisdobosavatás lesz hamarosan! Lerajzoltam hat elsőst. Kisdobosok lesznek ők is. De a nevüket NEM árulom el! Találd ki, hogy hívják őket!













A megfejtést, vagyis a hat nevet küldd be a szerkesztőségbe: 1502 Budapest, PF 100.



Rajzold ide, milyen nyakkendőt kapsz!



Rajzolta Marék Veronika, szaktanácsadó Winkler Márta, összeállította Zentai Mari.


A szerző felvétele

A Teleki vulkánon

Afrika térképén egyetlen magyar név látható, a Teleki Sámuel grófról elnevezett Teleki vulkáné. Felfedező karavánja 1888. március 6-án ért a működő tűzhányó közelébe, és e napon fedezték fel azt az óriási tavat, amelyet aztán az osztrák–magyar trón örököséről Rudolf-tónak keresztelték el. Hosszú, kegyetlen vándorlás után érkeztek ide, sem vizük, sem élelmük nem volt. A karaván teherhordói sorra pusztultak el szomjazás, éhezés és végkimerülés következtében. Elkeseredetten tapasztalták, hogy a tó vize ihatatlanul lúgos, íze szappanra emlékeztet, és így alig csillapíthatták szomjukat.

Teleki Sámuel kísérője, krónikása, Höhnel Lajos hűen írja le a karaván elkeseredését. Ő maga azonban annál nagyobb lelkesedéssel örökíti meg azt a felfedezésüket, hogy a tó déli partja közelében egy kis tűzhányó szakadatlanul lövelli ég felé a fekete hamut és füstöt. A kráter közeléből kiinduló izzó lávafolyamok csaknem a tópartig értek. Teleki mezítlábas néger kísérői nem tudtak járni a megszilárduló láva forró, törésekkel, borotvaéles tarajokkal teli felszínén. Így Höhnel egymaga igyekezett a tűzhányó közelébe jutni, de a csúcsára nem jutott fel.



A mi tudományos expedíciónk száz évvel Teleki Sámuel után éppen március elején érkezett a Rudolf- mai nevén Turkána-tó partjára. Forró sivatagos vidék ez, csak egy forrás környékén bukkantunk néhány árnyat adó pálmafára. Ettől az oázistól azonban jó kétnapi járásra volt még a Teleki vulkán. Éjszakánként gyalogoltunk, hogy a tikkasztó napsütés ne szívja ki utolsó erőtartalékunkat. Egy hétre való ivóvizet kellett magunkkal cipelni, mert a tó vizét mi se tudtuk élvezhetővé tenni. Hőség ide, hőség oda, fürdeni sem lehetett a tó vizében, mert a krokodilok állandóan lesben álltak. Minden lépésre vigyázni kellett, a fekete vulkáni kövek között százával lapulnak a skorpiók és mérgeskígyók.

Az egyik hajnalon felgyalogoltunk a Teleki vulkán csúcsára. Kis kráterei – amelyekből száz esztendeje még forró salak repült a magasba – most csöndesek voltak, de a szivárgó mérges gázok, gőzök szagát mi is éreztük. Tátongó repedéseket ugráltunk keresztül, mintákat gyűjtöttünk, fotóztunk, térképeztünk, és végül kitűztük a magyar zászlót a Teleki vulkán csúcsára.

Ezzel fejeztük ki tiszteletünket a száz évvel korábbi hős felfedezők iránt.

dr. Juhász Árpád



Ez az odú kiadó!

A vén tölgy törzsébe még az elmúlt évben odút vájt magának a nagy fakopáncs. Szép, kör alakú nyíláson lehetett bebújni a zacskó alakú üregbe, amelynek mélyén a harkálypár kiköltötte, és szerencsésen fel is nevelte öt fiókáját. Télen egy széncinege lakott az odúban. Odabújt, amikor alkonyodni kezdett, és békésen szunyókált, amíg odakint fagyos nótát dudált az északi szél, és csillogó hókristályokat kergetett maga előtt. Nagyon jól érezte magát a kényelmes és biztonságos üregben és áprilisban, amikor a szaporodás ideje elérkezett, párját is odacsalogatta.

A harkály nem tért vissza, valahol a közelben új lakást ácsolt magának, így aztán az elhanyagolt odú kiadó volt. Nem kellett meghirdetni, akadt rá jelentkező éppen elég. Amióta az öreg fák egyre másra tűnnek el az erdőkből, és gyönyörű öreg tölgyesek, bükkösök lesznek a motoros fűrészek martalékai, nagy kincs lett minden azonnal beköltözhető fészekodú.

Amikor a széncinege párjával együtt megérkezett, meghökkenve látta, hogy ott bizony már egy mezei veréb szorgoskodik. Éppen egy hosszú szénaszálat igyekezett behúzni az üregbe. A szénaszál azonban sehogy sem akart engedelmeskedni, és a kis veréb még javában ügyeskedett, erőlködött, amikor egy csúszka szállt az odú mellé. Erős csőrével a mezei veréb felé csípett, mire az nyomban elejtette a szénaszálat, és ijedten odébb rebbent. Csak a szomszéd fáról nézett vissza csodálkozva és szemrehányóan. De a csúszka nem törődött vele. Bebújt az odúba, aztán újra kijött és háromszor is körbeszaladt a fatörzsön. Boldog volt, hogy ilyen nagyszerű lakást sikerült találnia. Nem is lett volna semmi baj, ha a seregélynek nem éppen erre az odúra fájt volna a foga. Amikor aztán a csúszka megint körbejárta a széles törzset, szembe találta magát a csillogó tollú, pettyes madárral, aki bizony kíméletlenül elűzte onnét. Elűzte az Afrikából nemrég hazatért örvös légykapó párt is, akik ugyancsak lakásnézőbe jöttek az öreg tölgyhöz.

Napokon át tartott a harc és a versengés a harkályodú miatt, mígnem a lakás, a legerősebb jogán, a seregélyé lett. Abban az erdőben szerencsére sok mesterséges odút függesztettek ki az emberek, így aztán jutott hely mindenkinek. A széncinegének, a csúszkának, a félénk mezei verébnek, de még az örvös légykapónak is.

Seregély Fotó: Bécsy László



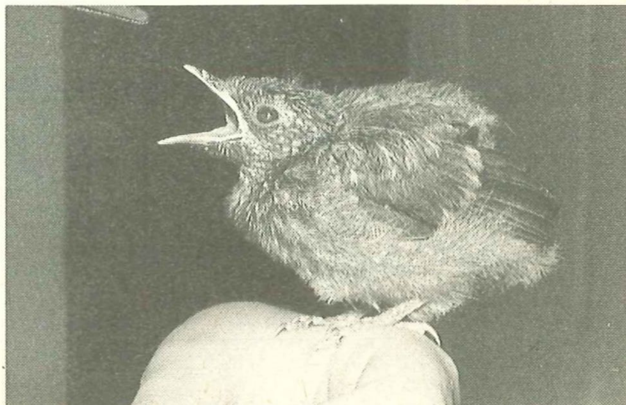
Melyik a legújabb állatom?

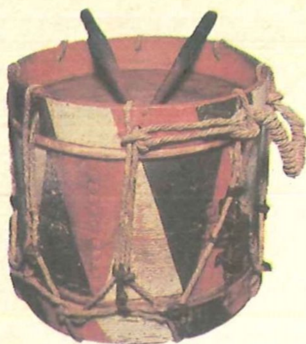
– kérdeztétek a találkozók alkalmával vagy a szerkesztőségbe küldött levelekben. Íme a válaszom:

Még az elmúlt ősszel történt, hogy egy mindösszesze hatnapos, apró afrikai rozsdafarkú fiókát kaptam. Éppen akkor kezdett tollasodni, és örökké éhes volt. Ilyenkor szélesre tátotta a csőrét, követelődző hangokat hallatott, én pedig a csipesszel gyorsan a torkába gyömöszöltem a réten fogott sáskákat, szöcskéket és más finom falatokat. Eleinte egy dobozban lakott, amit a táskámban vittem magammal, hiszen óránként etetnem kellett. Később kényelmes, tágas kalitkát kapott, de szabadon ugrált a szobában is.

Azóta eltelt egy fél év, és a fiókából szépen színezett igazi rozsdafarkú lett. A feje és a szárnyai feketék, a tarkójáig széles, ezüstfehér csík húzódik. Alsóteste gyönyörű rozsdavörös, ilyen színűek a farktollai is, a középsők kivételével. Nagyon jól érzi magát nálam és sokat énekel. A gyomrát persze azóta is nagyon szereti, a finom keverékeleséget estére az utolsó szemig kiszedegeti az etetőtálból. Ha benyúlok hozzá, az ujjam hegyét csípdesi kedveskedve.

Schmidt Egon





Dobra verjük

Édesanyámnak szeretettel... anyák napjára

Ezzel a kedves és szép verseskötettel lephetitek meg anyut e napon. A magyar irodalom édesanyákról szóló legszebb írásaiból válogatott Sinkó Ferenc. A „szívekhez szóló" könyvet, amelyet a Móra Könyvkiadó adott ki, Sinkó Veronika rajzai díszítik.

Táncolj az egészségért!

Tavaly április 29-én a Tánc világnapján a Kisdobos szerkesztősége táncba hívta a gyermekeket és szüleiket. **Táncolj az egészségért!** – így hangzott a felhívás.

Egészséges, táncos gyerekek és fiatalok adtak műsort ekkor a Fővárosi Művelődési Házban. De a rendezvényre érkezők sem nézők voltak csupán, ők is bekapcsolódtak a táncba. A belépőjegyek árából a tiszta bevételt a rendezők befizették a **Gyermekek a gyermekek egészségéért** alapítvány javára. Ezt a pénzt az igazán súlyosan beteg és sérült gyerekek gyógyítására, az igen költséges, külföldön elvégezhető műtétek kifizetésére fordítják.

Az idén is hívunk benneteket: április 28-án Budapesten két helyen is vár benneteket táncos rendezvény. A Kisdobos kezdeményezésére a **XIII. kerületi József Attila Művelődési Házban** 16 órakor a messze földön híres, kiváló **Bartók Táncegyüttes** felnőtt és gyerek táncosai adnak műsort. Utána táncház lesz. Az érdeklődő gyerekek és szüleik a 4-es autóbusszal utazhatnak Angyalföldre. **A IV. kerületi Úttörőház** táncházzal csalogatja 28-án, 14 órakor a táncos kedvű gyerekeket és barátaikat. Közreműködik a **Viola** együttes. A rendezvényeken apró ajándékokkal vár benneteket a Kisdobos szerkesztősége.

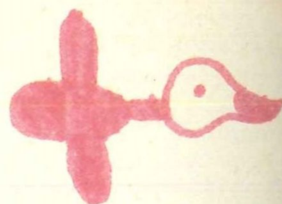
Gyermekmusical

Tündérországban, tündériskolában tündérgyerekek élnek és tanulnak. Bejegyzéseket kapnak az ellenőrzőjükbe, szemtelenek, szerelmesleveleket dobálnak az órán, elalszanak a padon, szóval olyanok, mint minden földi iskolás.

A TÜNDÉRISKOLA című magnókazetta egyik oldalán az eredeti musicalt hallhatjátok, másik oldalán pedig csak a zenét.

Ti is eljátszhatjátok a Rigó-Huzella szerzőpáros zenés darabját barátaitokkal, a színjátszókörben, a suliban. Kapható a könyvesboltokban.





A kazetta a Mozaik Kiadó Iroda gondozásában jelent meg.

Irkász-firkász találkozó

Április 2-án, délelőtt az **Almássy Téri Szabadidőközpontban** rendezik meg a II. Irkász-Firkász Találkozót. A meghívott suliújság szerkesztők és a véletlenül betévedők, valamint a Kölyökvár tagok személyesen találkozhatnak a gyermekújságok szerkesztőivel, íróival, rádiós-televíziós műsorok vezetőivel. Szerkesztési fortélyokat, titkokat tudhatnak meg az igazi „firkászoktól".

Leg... leg... leg...

Decemberben rekord mennyiségű, vagyis több mint tízezer megfejtés érkezett szerkesztőségünkbe. Ezért a szokásos ötven nyertesen kívül még a következő megfejtőknek küldtünk ajándékcsomagot: Nagy Katalin (Tiszalök), Nagy Zsanett (Szolnok), Bátri Balázs (Izsák), Bazsánt László (Komárom).

Dobos Dorka





Úszunk, futunk, labdázunk

Bár még messze van a vitorlabontás, a sok tanulás, könyvbújás mellett időt szakítunk arra, hogy fizikailag is felkészüljünk a nagy kalandra.

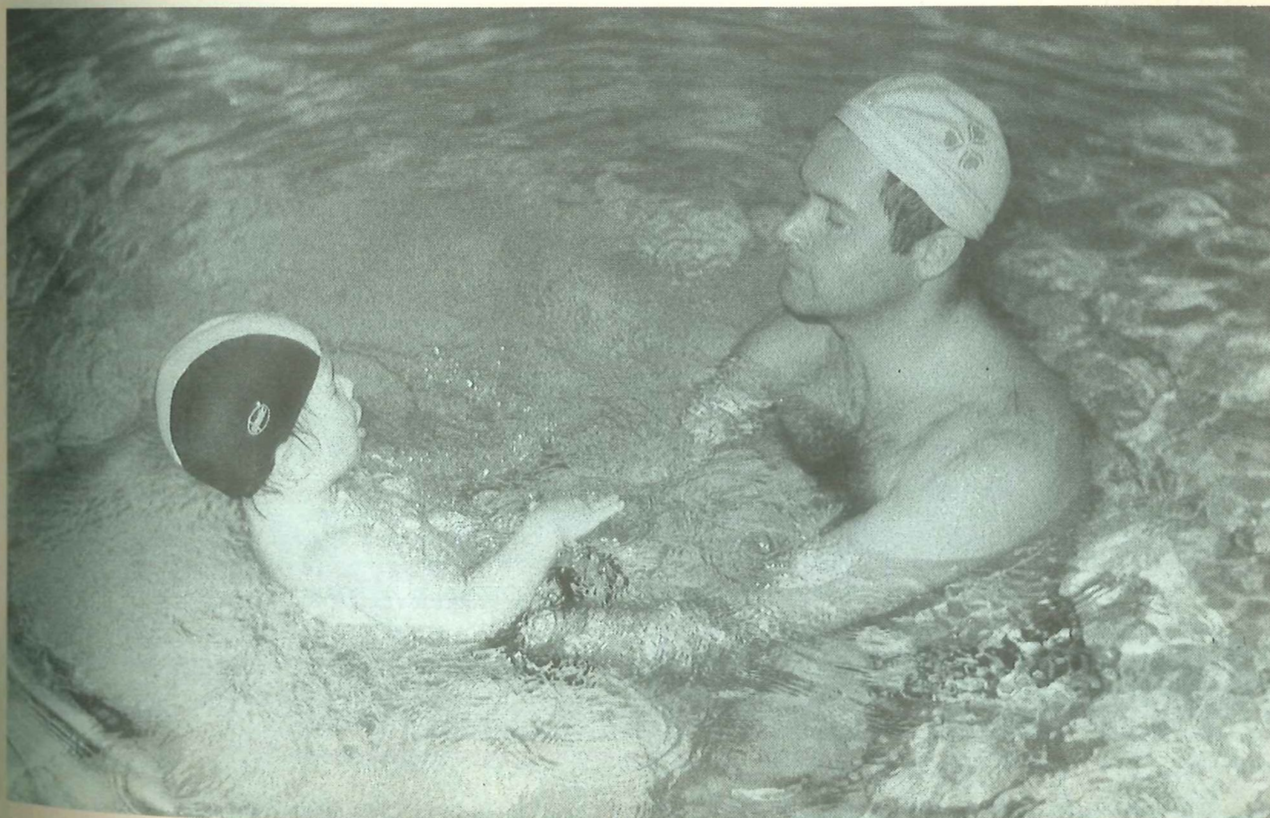
Kérdezhetnéd, miért van erre szüksége egy tengeri vitorlázónak, amikor a kis hajón még mozogni sem lehet? Ez nem egészen így van! A hosszú tengeri utakon szükség van a jó fizikumra, tűrőképességre. A fokozott munka mellett kevés idő jut alvásra, s a hánykolódó hajón a pihenés sem mindig sikerül. A vitorlázás pedig, különösen viharos időben, néha nagy erőkifejtést igényel. Köteleket behúzni, vitorlákat cserélni, miközben a dülöngélő hajón állandóan kapaszkodni kell, nem könnyű dolog. De a tengert járó utazónak otthonosan kell mozogni a vízben, sőt víz alatt is! Gyakran előfordul, hogy a hajó alját búvárfelszerelés segítségével kell megtisztítani a rátelepedett tengeri állatoktól, vagy valamilyen hibát kell a víz alatt megjavítani.

Hogyan készülünk hát a nagy utazásra? Igyekszünk jó erőben maradni, változatosan mozogni. Uszodába járunk, néha futunk, labdázunk, vagy éppen súlyzókkal erősítünk.

S amikor majd útra kelünk, a sportolást a hajó fedélzetén is folytatjuk. Egészen kicsiny területen is lehet edzeni. Hiszen nem kell nagy hely, hogy fekvőtámaszokat, felüléseket vagy guggolásokat csináljunk.

Neked is azt tanácsolom, mozogj sokat, s ha lehet, a friss levegőn. Ha van olyan sportág, amit szívesen akár versenyszerűen is űzöl, csináld! De ha nem, akkor kerékpározz, focizz a téren, kirándulj! Egyszóval csinálj valamit, mert aki jó fizikai állapotban van, annak könnyebben megy a tanulás is.

Gál József





Postafiók 100

Van valahol egy szürke fal

amelyik „örül", mert festettek rá. Vannak gyerekek és őket segítő pedagógusok, akik ugyancsak boldogok, mert immár két éve, hogy kezük nyomát őrzi ez a fal Százhalombattán. Ugye máshol is van ilyen unalmas, szürke látvány? És máshol is vannak alkotókedvű, vállalkozó gyerekek? Biztos, hogy segítő pedagógus vagy más felnőtt is akad... De jó lenne, ha május elsejére vagy gyermeknapra a gyerekek rajzaitól vidámabbak, színesebbek lennének a csúnya tűzfalak, a betonkerítések, az egyforma házfalak!



Fotó: Kaunitz Tamás

Április 11. a költészet napja. 1905-ben ezen a napon született József Attila. Az ő születésnapján emlékezünk valamennyi élő, s már köztünk nem lévő költőre. Így Radnóti Miklósra is, aki május 5-én lenne 80 éves. Ezért most versekből válogattam, azokból, amelyeket ti küldtetek. Gondolatban, a versek olvasásánál mindannyian együtt lehetünk. Azok is, akik írták, azok is, akik olvassák.

Ronyecz Réka 2. osztályos Jászalsószentgyörgyön jár iskolába. Ő egy királylányról írt:

Volt egyszer egy királylány,
de mindig sírt szegény.
A királyfi számára ő volt a remény.
Szerette volna feleségül kérni,
hulló könnyeit mosolyra cserélni.
Megpróbált mindent,
bolondozott, mesélt,
míg a sors meg nem szánta szegényt.
Az egyik viccen a királylány jót kacagott,
s a királyfi felséges jutalmat kapott.
Elnyerte a síró királylány kezét,
s vele a nagy birodalom felét.

Bár már tavasz van, de még gyakoriak a borongós napok, akárcsak ősszel...

Az ősz

Ülök fenn a domb tetején
mindennek a legtetején.
Nézem, nézem a fákat,
hogy vetik le a ruhákat.
A ruhájuk tarka-barka,
egyik ágon ül egy szarka.
Fúj a szél a fák között,
gyenge vessző letörött.
Nemsokára jön a hideg,
hidegek közt leghidegebb.
Minden ember fázni fog,
de most még csak ázni fog.

Írója **Rákos Zsuzsa,** aki Székesfehérváron, a Vorosilovgrádi lakótelepi Általános Iskola irodalmi szakkörének tagja.

Végül következzen egy elgondolkodtató versike. **Kocsis Gábor**tól, a szegedi Tabáni iskola 5. a osztályos tanulójától kaptuk.

Volt, lesz, van

Csecsemők voltunk
játszogattunk,
Gyerekek lettünk,
verekedünk,
Felnőttek leszünk
dolgozni megyünk,
Nagyapák leszünk
elkeseredünk.

Továbbra is várom leveleiteket!

Dobos Dorka



Fakanálbábok

Játékhoz, szórakozáshoz, mesék dramatizálásához, esetleg a május elsejei felvonuláshoz készíthettek fakanálbábokat. A rajzokon olyan ruhákat adtam a bábokra, amelyek alapruhái minden tájegységnek. Ám hogy milyen anyagból, milyen mintákkal, díszekkel készüljenek, nektek kell megválasztani. A ruhákhoz főként természetes anyagokat használjatok: vásznat, gyapjút, filcet, stb.

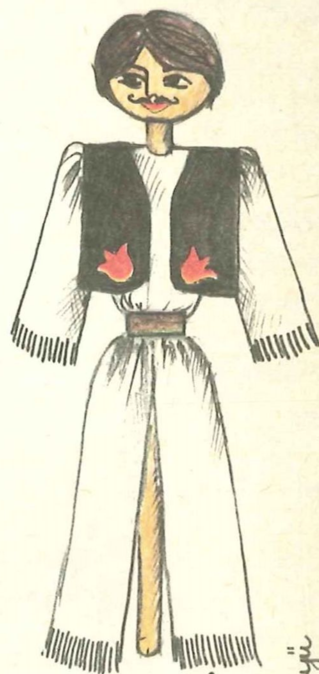
Munkamenet: a lány és a fiú báb felső teste azonos módon készül. A testet keménypapírból vágjátok ki. (Nagysága a fakanál méretétől függ.) A papírt jó erősen kössétek a fakanálra (1. ábra). Ezután az inget és a mellényt is vágjátok ki, és tegyétek a karton fölé (2. ábra), majd a testbe tűrjétek be. Ezt követi az ingujj bevarrása (3. ábra). Majd a lány szoknyáját, ill. a fiú rojtos gatyáját szabjátok ki, és a 4. ábra szerint adjátok a bábokra.

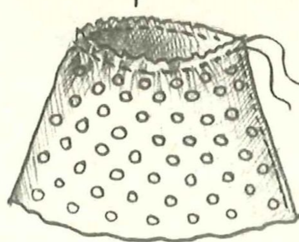
A derekat kiemeli, a kötözést pedig eltünteti egy szép szalag vagy egy bőrszíj.

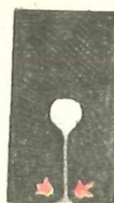
A bábok haja fonalból van, amit ragasztóval rögzíthettek a fakanálhoz. Vigyázzatok az öltöztetés sorrendjére!

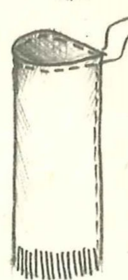
Szabó M. Katalin



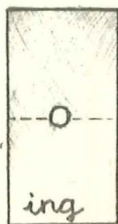




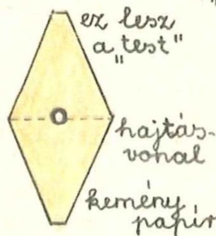




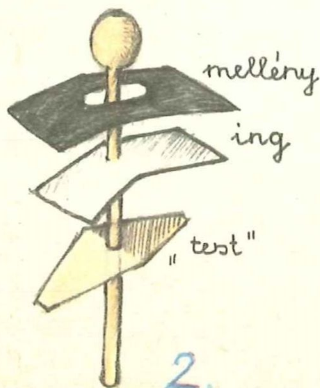


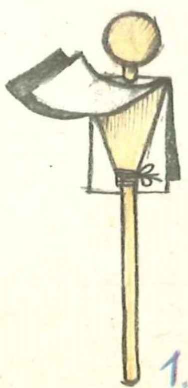




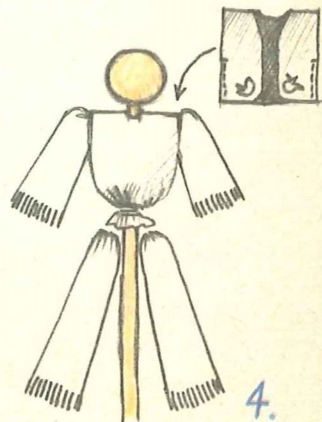






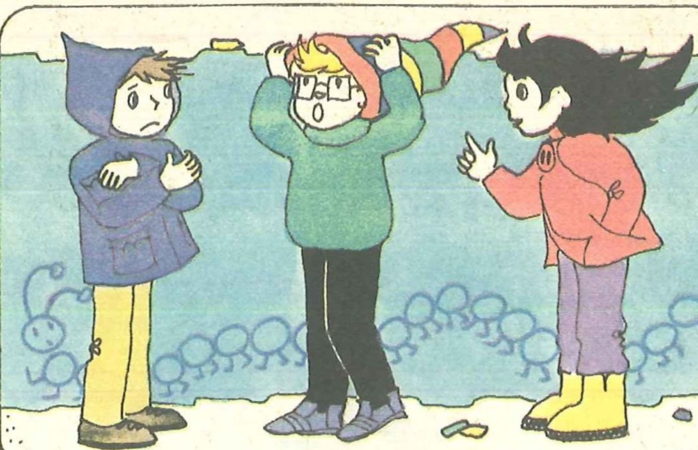






A KÉK KERÍTÉS

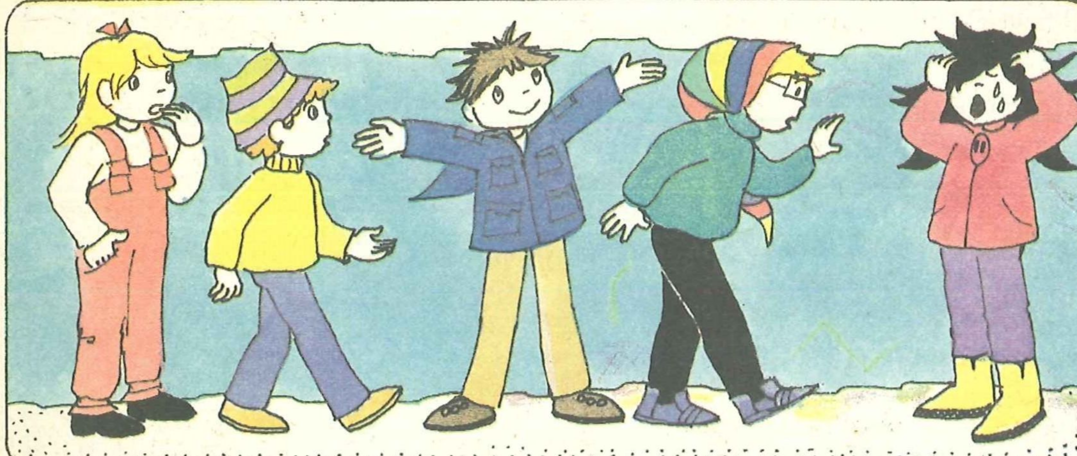
Van valahol egy kék kerítés, amelyik szereti, ha rajzolgatnak rá...



Hideg szél vacogtatta a gyerekeket a kék kerítés előtt. – Mit csináljunk? – töprengett Körmi. – Ilyen szélben focizni sem lehet!

– Rajzoljunk óriásképet a tavaszról, hátha így hamarabb megjön! – javasolta Réka. Rajzolni kezdtek, és már nem is dideregtek...





Másnapra büszkén odahívták a barátaikat – de hiába. A kerítésen nem látszott semmi! Éjjel esett az eső, és lemosta az óriásképet!

– Soha többet nem rajzolunk a kék kerítésre! Nem érdemes! – fogadkoztak a gyerekek. De hamar megvigasztalta őket egy üzenet...



Marék Veronika